

Memo

Datum:
7 januari 2019

Onderwerp: bevoegdheden op grond van APV

Ter attentie van: gemeenteraad

Afzender: burgemeester

Geachte raadsleden,

Tijdens de laatste commissievergadering is het raadsvoorstel voor wijziging van de Apv besproken. Hierbij zijn diverse vragen gesteld en heeft u ook uw bezorgdheid uitgesproken over de steeds toenemende openbare orde maatregelen die de burgemeester kan inzetten. Graag wil ik u mijn visie hierop uiteenzetten.

Burgemeester als handhaver van de openbare orde

De laatste jaren heeft de burgemeester steeds meer bevoegdheden gekregen en worden bestaande bevoegdheden ruimer toegepast.

Landelijk beleid:

Een groot aantal bevoegdheden is door de *landelijke wetgever* aan de burgemeester toebedeeld. Hierbij kunt u denken aan de bevoegdheden uit de Gemeentewet zoals de lichte bevelsbevoegdheid (art 172), toezicht op openbare gemakkelikheden en inrichtingen (art 174), noodbevel (art 175) en noodverordening (art 176). De laatste jaren is daar een aantal nieuwe bevoegdheden aan toegevoegd zoals gedragsaanwijzing bij overlast (art 172a, "Voetbalwet"), Sluiten woning (art 174a, "Wet Victoria") en woonoverlast (art 151d). Ook in andere landelijke wetgeving staan maatregelen die de burgemeester op kan leggen, zoals sluiting van een drugspand (art 13b Opiumwet) en maatregelen bij demonstraties (Wet openbare manifestaties).

Gemeentelijk beleid:

In de *gemeentelijke Apv* is ook een aantal bevoegdheden aan de burgemeester toegekend. Dit betreft maatregelen inzake horecagelegenheden, seksinrichtingen, evenementen, gebiedsverboden en woonoverlast, ook op het gebied van ondermijnd gedrag.

In de voorgestelde achtste wijziging van de Apv wordt in artikel 40a een tweetal hiaten opgevuld.

1. In de huidige APV zijn sluitingsbevoegdheden voor horeca, seksinrichtingen en bij aantreffen drugs opgenomen. Wat niet is opgenomen, is ondermijnd gedrag in een voor publiek openstaand gebouw. Denk hierbij aan kapperszaken, garagebedrijven, uitzendbureaus e.d. Na invoering van deze wijziging kan hier nu ook tegen worden opgetreden.

2. De Wet aanpak woonoverlast ziet uitsluitend op woningen. Na invoering van deze wijziging kan vergelijkbare overlast ook vanuit een voor publiek openstaand gebouw aangepakt worden.

De bezorgdheid die u uitgesproken heeft voor de veiligheid van burgemeesters in het algemeen is een onderwerp dat landelijke aandacht heeft. Het invoeren van het genoemde artikel 40a zal de situatie in onze gemeente op dit gebied niet wezenlijk veranderen. Het slagvaardig kunnen optreden, gezamenlijk met onze partners tegen ondermijning prevaleert tegen de (mogelijke) nadelige effecten die uitbreiding voor de persoon van de burgemeester zou kunnen hebben. Naast burgervader heeft de burgemeester ook een belangrijke rol als handhaver bij de openbare orde. Het is daarbij van belang om over een goed instrumentarium te beschikken om hier uitvoering aan te kunnen geven.

Daarnaast is het opnemen van dit zogeheten ondermijningsartikel (artikel 40a Apv) nodig om te voldoen aan de vereisten van een weerbare gemeente. Het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC-Oost Nederland) heeft in alle gemeenten in Gelderland-Midden een onderzoek laten uitvoeren naar de weerbaarheid van de gemeenten in dit gebied en de beschikbaarheid van bestuurlijke instrumenten. Door het opnemen van het ondermijningsartikel maakt de gemeente optimaal gebruik van de mogelijkheid die lokale regels bieden in de strijd tegen ondermijning.

Inzetten van de last onder dwangsom

De laatste jaren is met positief gevolg een last onder dwangsom als bestuursrechtelijk middel ingezet bij overtreding van de Apv bij het vervoer van inbrekerswerktuigen. Wij hebben dit middel nu vijftien keer ingezet. Het aantal woninginbraken is, mede door deze maatregel, fors gedaald. Het is nog niet voorgekomen dat een last ook daadwerkelijk geïnd moest worden, omdat een persoon wederom met inbrekerswerktuigen aangetroffen werd. Onlangs heeft de Raad van State uitspraak gedaan. Een persoon was in beroep en hoger beroep gegaan tegen de door het college opgelegde last onder dwangsom. De Raad van State heeft het hoger beroep ongegrond verklaard (vindplaats ECLI:NL:RVS:2018:4039).

Graag zouden ik deze werkwijze ook inzetten bij drugshandel op een openbare plaats en bij (hard)drugsgebruik op een openbare plaats. Dit is meegenomen in de voorgestelde achtste wijziging van de Apv. In de gemeenten Putten en Ermelo zijn hiermee positieve ervaringen. Hun werkwijze wordt "De Veluwe Methode" genoemd. Het inzetten van het middel van een last onder dwangsom, een reparatoire bestuursrechtelijke sanctie ofwel een herstelsanctie, is daar effectief. Deze herstelsanctie kan worden opgelegd om te voorkomen dat een overtreding wordt herhaald en dit is ook bij drugshandel en (hard)drugsgebruik op een openbare plaats wenselijk. Nadrukkelijk wijs ik u er op dat het inzetten niet de plaats inneemt van het Strafrechtstraject. Politie en Justitie blijven opsporen en vervolgen.

Toezichthouders Apv

Zowel onze Boa's als de politie zijn aangewezen als toezichthouder voor de Apv. Voor de Apv hebben ze dus dezelfde bevoegdheden. Bij overtreding van Apv artikelen kunnen ze een pv (boete) opleggen.

Daarnaast kunnen ze een pv-van bevindingen opmaken aan de hand waarvan de burgemeester of het college besluit tot het opleggen van een bestuursrechtelijke maatregel.

Deze bestaat dan in het geval van drugshandel en drugsgebruik op een openbare plaats (art 66 APV) uit het opleggen van een last onder dwangsom om herhaling te voorkomen.

Alleen de politie is bevoegd om op te treden op grond van de Opiumwet. Wanneer

het drugs betreft is dit natuurlijk de aangewezen weg. Constateren de boa's een strafbaar feit, dan kunnen zij op grond van het nieuwe artikel 66 ook de controle uitvoeren. Mocht blijken dat er daadwerkelijk middelen als bedoeld in artikel 2 en/of 3 Opiumwet aanwezig zijn, bevriezen zij de situatie en schakelen de politie in. De Boa's leggen hun bevindingen vast en ook vanuit de politie komt er dan een bestuurlijke rapportage.

Vandaar ook de afspraak dat bij het constateren van een drugsdelict de politie wordt ingeschakeld en dat deze het overneemt.

De ondermijnende handelingen die tot een sluiting op grond van artikel 40a Apv kunnen leiden zullen door de politie en de gespecialiseerde opsporingsdiensten als FIOD, Kansspelautoriteit en de Inspectie SZW (arbeidsinspectie) worden onderzocht en gerapporteerd.